

प्रत्यवाय उ० प्रति+अव+इच्-करणे षच् । १ पादे “अनुत्-
पत्तिं तथा चान्ये प्रत्यवायस्य सन्तते” जावादिः ।
भावे षच् । २ वैमत्याचरणे सनुः ४।२४५।

प्रत्यवेक्षण न० प्रति+अव+इच्-भावे ल्युट् । पूर्वापरायो-
चने २ एतावत्कृतमेतावत् न कृतमित्येतावत्प्रत्यवेक्षने च ।
प्रति+अव+इच्-भावे क । प्रत्यवेक्षा तत्पार्थे स्त्री रघुः
१७।५२ ।

प्रत्यस्कन् उ० प्रतिकल्पः अस्मा मा० व० । गैरिके हेम० ।
प्रत्यष्ठीला स्त्री सन्तुक्तो अशीवातस्यो रोगभेदे “अशीवा-
वद्वर्धनं अन्विमूर्ध्नायतसन्नतम् । वाताशीलां विजानी-
याद्वर्धमानां गीरोधिनीम् । एतामेव राजायुक्तां वात-
विष्णून् रोगिणीम् । प्रत्यष्ठीनामिति कदेच्छठरे तिर्यग्-
स्थिताम्” ।

प्रत्याकार प्रतिकृत आकारः अङ्गाकारो येन मा० व० ।
अङ्गकोषे त्रिका० । [२ दूरीकृते अमरः ।]

प्रत्याख्यात लि० प्रति+आ+ख्या-कर्मणि क्त । १ निराकृते
प्रत्याख्यान न० प्रति+आ+ख्या-भावे ल्युट् । निराकरणे
अमरः । [(फिरे आया) हरिवं० १२।५० ।]

प्रत्यागति स्त्री प्रति+आ+गन्-भावे क्तिन् । प्रत्यागमने
प्रत्यागम उ० प्रति+आ+गन्-भावे षच् । (फिरे आया)
अस्मात् मतस्तस्मिन् पुनरागमने “तीर्णात् प्रत्यागमेऽपि क
मा० त० । भावे ल्युट् । प्रत्यागमन तत्पार्थे न० ।

प्रत्यादिष्ट लि० प्रति+आ+दिष्ट-कर्मणि क्त । निराकृते अमरः
प्रत्यादिष्ट उ० प्रति+आ+दिष्ट-भावे षच् । निराकरणे अमरः
भक्तान् प्रति आदेशः । २ भक्तान् प्रति अर्भीष्टविद्यार्थं
देवानादेशे च ।

प्रत्याधान न० प्रतिपत्त्या धीयते प्रति+आ+धा-कर्मणि
ल्युट् । १ सक्तके “यो ह वै गिरिं साधनं प्रत्याधानम्”
यत० ब्रा० १४।५।२।१ भाष्यम् । “सक्तकस्य सर्वदेहेष्वव-
यवेषु आधीयमानत्वात् तत्पार्थम् । भावे ल्युट् मा० व० ।
२ द्वितीयाधाने न० ।

प्रत्याधान उ० वातव्याधिभेदे । तस्य लक्षणमाह “वि-
सृक्तपाण्डुदृढं तदवामागवोत्थितम् । प्रत्याधानं वि-
जापीयात् कफव्याकुलतामिहम्” । विषेक्तपाण्डुदृढं
पादं दृढं च विज्ञातं जातं तदेवाग्रतः । कफव्याकु-
लतामिहं कफेनावरुणवातम्” भावप्र० ।

प्रत्यापत्ति रवो प्रति+आ+पद-भावे क्तिन् । विराट्
या० या० २६२ अ० तीक्ष्णः । २ पुनरागमने

प्रत्याम्नान लि० प्रतिकल्पतया आम्नायते प्रति+आ+म्ना-
कर्मणि ल्युट् । प्रतिनिधौ “यजमानकर्तृत्वेन विधी-
यन्ते प्रत्याम्नानाच अतिजो निवर्तन्ते” कात्या० श्रौ०
१।६।१२ पठतो ।

प्रत्याम्नाय उ० प्रतिकल्पतया आम्नायते प्रति+आ+म्ना-
कर्मणि षच् । प्रतिनिधित्वेन विधीयमाने ।

प्रत्यायक लि० प्रति+इ-ण्युट् । १ विज्ञासकारके २ बोधके च ।
प्रत्यायन न० प्रति+आ+इ-ण्युट् “यो गमिरबोधने” पा०
उक्तेः न गमादेशः भावे ल्युट् । १ बोधने २ विज्ञासज-
नने भा० अतु० २४४८ स्त्रो० ।

प्रत्याश्म उ० प्रतिकल्प आरम्भः मा० व० । आरम्भः पञ्च त्वं
आरम्भे ननुपहस्यन्ते २५६२ उ० दृश्यम् ।

प्रत्यालीढ न० धम्मिनां युद्धाद्येन स्थितिभेदे आलीढविपरी-
तरूपतया स्थितौ आलीढगन्ते ८२४ उ० दृश्यम् ।

प्रत्यावर्त्तन न० प्रति+आ+वर्त्त-ण्युट्-वा भावे ल्युट् ।
१ प्रतिनिवृत्तौ २ प्रतिनिवारणे च ।

प्रत्याशा स्त्री किञ्चित् वस्तु प्रति+आशा मा० व० । किञ्चित्
इत्तु प्रति वाञ्छायाम् ।

प्रत्याश्राव उ० प्रति+आ+श्रा-ण्युट्-षच् । १ अहिंसा आश्रये
कर्मणि षच् । २ अस्तुत्रौषड्विंशत्ये यजु० १८।२४ वेददी०
प्रत्याश्रावण न० प्रति+आ+श्रा-ण्युट् भावे ल्युट् । अस्त्रीप्र-
कर्तृके अध्वर्युं प्रति मन्त्रविशेषस्य आश्रयणे यत० ब्रा०
१२।२।६ भाष्ये दृश्यम् । [नार्वसाश्रावणे ।]

प्रत्याश्रासन न० प्रति+आ+श्रा-ण्युट्-भावे ल्युट् । शान्त्-
प्रत्यासि स्त्री प्रति+आ+सृ-भावे क्तिन् । १ नैकस्य न्या-
ययते २ अर्थोक्तप्रत्यक्षजनके सम्बन्धभावे “आवृत्तिरा-
चवापान्तु” भाष्यः । “आवृत्तिः प्रत्यावृत्तिः” सि० सु० ।

प्रत्यासन लि० प्रति+आ+सृ-क्त । १ अतिनिवृत्तस्य लटा०
२ सम्बन्धे च ।

प्रत्यास(स)र उ० प्रति+आ+सृ-आधारे षच् षच् वा ।
अमरः १ धैर्यपराङ्मणे अमरः तत्पार्थे अमरः । यत्
व्युत्स्य प्रत्याद्व्युत्स्यकारं क्रियते २ तत्पार्थे भरतः ।

प्रत्यास्तर उ० प्रत्यास्तरति प्रति+आ+स्तर-षच् । १ प्रत्यागते
अस्तरभावात् पुनः २ प्रत्यागते आदित्ये च “स्तर इतीमं
(प्राणस्य) आचक्षते स्तर इति प्रत्यास्तर इति चासुम्”
(यादित्यम्) ङा० ङ० । “किञ्च स्तर इतीमं प्राणमाचक्षते
इत्यस्ति तथैव स्तर इति प्रत्यास्तर इति चासुं सतिता-
रम् । यस्मात् प्राणः स्तरत्वेन न पुनर्कृतः प्रत्यागच्छति ।